Kinh tế và Dự báo

Online
CƠ QUAN CỦA BỘ KẾ HOẠCH VÀ ĐẦU TƯ

Ngầm về chi phí và tổn thất kinh tế do Covid-19

16:51 | 02/09/2021

Khó khăn và tổn thất kinh tế một lần nữa quay trở lại trọng tâm của các phép tính lớn trên phương diện điều hành vĩ mô. Và đây là cân nhắc quan trọng, hợp lý.

"Quốc khánh 2/9 năm nay là một ngày đặc biệt hơn so với ngày này những năm trước". PGS. TS. Bùi Hoài Sơn, Ủy viên Thường trực, Ủy ban Văn hóa, Giáo dục của Quốc hội đã mở đầu bài viết ngày 1/9/2021 [1]. Cũng theo PGS. TS. Bùi Hoài Sơn, việc giãn cách xã hội nghiêm ngặt ở nhiều tỉnh, thành phố là một quyết định không ai mong muốn. Nhưng dịch bệnh COVID-19 thực sự là kẻ thù vô hình, chưa có tiền lệ mà chúng ta chưa có nhiều kinh nghiệm đối phó...

Trong cuộc họp với các đại diện giới y học chiều 1/9/2021, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã có định hướng cho thấy rằng, sẽ không thể sử dụng biện pháp phong tỏa mãi, vì khó khăn cho nhân dân và nền kinh tế là rất lớn [2].

Công an và dân phòng, tổ dân phố làm việc nghiêm túc theo Chỉ thị của Thủ tướng để bảo vệ vùng xanh (Ảnh chụp ngày 2/9/2021 tại đầu ngõ 47 Nguyễn Hồng, Đống Đa, Hà Nội)

Cụ thể, lợi nhuận doanh nghiệp sản xuất trong quý III/2021 sụt giảm nặng nề do sự bùng phát của dịch Covid-19 tại miền Nam, trái với đà tăng trưởng mạnh trong 6 tháng đầu năm. Các biện pháp giãn cách khiến nhu cầu tiêu dùng giảm, chi phí sản xuất gia tăng do phải triển khai các quy tắc "2 tại chỗ" và "3 tại chỗ" cho việc phòng chống dịch, chi phí vận chuyển hàng hóa gia tăng do công tác vận chuyển gặp nhiều khó khăn. Ít nhất 70% số lượng nhà máy ở miền Nam phải tạm dừng hoạt động, trong khi các nhà máy hoạt động theo mô hình "3 tại chỗ" phải chịu chi phí vận hành lớn và giảm 40-50% công suất trong thời gian phong tỏa [3].

Một lần nữa khó khăn và tổn thất kinh tế quay trở lại trọng tâm của các phép tính lớn trên phương diện điều hành vĩ mô. Và đây là cân nhắc quan trọng, hợp lý.

Qua những điều chỉnh chính sách để thích ứng với diễn biến phức tạp của dịch bệnh, nguyên lý về thế nào là "tốn kém" đối với hoạt động khoa học đã cho thấy tầm quan trọng của nó. (Xem thêm chi tiết ở [4])

Thực tế đã cho thấy, việc đầu tư cho khoa học không chỉ cần đủ về tài chính, mà còn cần đủ cả về thời gian và đặc biệt là cần hệ thống giá trị văn hóa khoa học. Trong khi đó, các yếu tố văn hóa đúng, tích cực, tạo ra giá trị bền vững cũng đều cần rất nhiều thời gian. Dịch bệnh có thể đến và đi trong 2, 3 hay 5 năm, nhưng hệ thống văn hóa khoa học để có thể chống chịu và chiến đấu với dịch bệnh sẽ cần phải trường tồn. Và rõ ràng, như thế thì hệ thống đó cần được đầu tư để

tiếp tục phát triển qua thời gian.

Trong thông điệp của Thủ tướng Phạm Minh Chính: “Ứng dụng khoa học trong phòng chống dịch là chìa khóa cốt lõi của thành công, để chiến thắng dịch bệnh” có một yếu tố ẩn: Phải thực sự có nền tảng khoa học cơ bản tốt, thì mới có khả năng phát triển ứng dụng hiệu quả và tự chủ. Những đầu tư hợp lý cho khoa học sẽ tạo ra nền tảng lâu dài, và làm tăng sức bền cho nền kinh tế, tài chính quốc gia trong tương lai. Ngược lại thì hậu quả về kinh tế sẽ rất tàn khốc khi nền kinh tế đối mặt với những cú sốc bất thường.

Tài liệu tham khảo:

[1] PGS. TS. Bùi Hoài Sơn. (2021). Tinh thần Ngày Quốc khánh giúp nhân dân ta vượt mọi khó khăn hiện tại. chinhphu.vn (1/9). <https://baochinhphu.vn/Tin-noi-bat/Tinh-than-Ngay-Quoc-khanh-giup-nhan-dan-ta-vuot-moi-kho-khan-hien-tai/444677.vgp>

[2] Viết Tuấn. (2021). Thủ tướng: 'Không thể dùng biện pháp phong tỏa mãi'. VNExpress (2/9). <https://vnexpress.net/thu-tuong-khong-the-dung-bien-phap-phong-toa-mai-4349973.html>

[3] Người đồng hành. (2021). Tín hiệu buồn cho bức tranh lợi nhuận doanh nghiệp sản xuất quý III. Stockbiz (2/9). <https://www.stockbiz.vn/News/2021/8/18/1001383/tin-hieu-buon-cho-buc-tranh-loi-nhuan-doanh-nghiep-san-xuat-quy-iii.aspx>

[4] Vuong QH. (2018). The (ir) rational consideration of the cost of science in transition economies. Nature Human Behaviour, 2(1), 5.

Nguyễn Minh Hoàng,

Trung tâm Nghiên cứu Xã hội Liên ngành, Trường đại học Phenikaa

Hà Nội, ngày 2/9/2021

URL: <https://kinhtevadubao.vn/ngam-ve-chi-phi-va-ton-that-kinh-te-do-covid-19-19144.html>

© Kinh tế và Dự báo - Bộ Kế hoạch và Đầu tư